

VIAȚA INDUSTRIALĂ

IPARI ELET

REVISTA SAPTĂMÂNALA PENTRU APARAREA TUTUROR INTERESELOR INDUSTRIALE
 ȚĂLĂNOS IPARI ȚRDEKEKET SZOLGALO KÖZGAZDASÁGI HETILAP

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pentru mici industriași... 240—
 Pentru orice societăți,
 bănci, mari întreprinderi,
 pe un an 1000—
 Exemplarul Lei 5.—

Redacția și administrația - Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj, Strada Regina Maria 11.

REDACTORI—SZERKESZTIK:
KORA ENDRE BIHARI MIKLÓS

Redactor responsabil și proprietar:

KÖRÖSI ÁRPÁD

felelős szerkesztő és laptulajdonos

ELŐFIZETESI ARÁK:

Iparosoknak 1 évre 240—

Bankok, részvénytársasá-

gok, gyárak és nagykeres-

kedőknek 1000—

Egyes szám ára 5 lei

Alicuciu Petre

Intreprindere tehnică și electro-
 tehnică, magazin de mașini de
 scris, cusut, biciclete, motociclete,
 radio, vinde și în rate.

Electrotehnikai és mechanikai
 üzem, író- és varrógép-, kerék-
 pár, motorkerékpár és rádió
 lerakat. Részletre is.

CLUJ-KOLOZSVÁR,
 STRADA REGINA MARIA No. 44

Perseverența în cerere Aki állhatatosan kér,

și va avea înfârșit roadele. Mereu și mereu trebuie să ne reîntorcem asupra acelei calde dorinți a miciei industriei, ca să se aranjeze înfârșit într'un mod definitiv și mulțumitor chestiunea miciei industriei. Căci suntem convingși că nici forurile oficiale nu susțin că situația de azi a miciei industriei nu ar fi labilă atât din punct de vedere administrativ, cât și juridic și că permanentizarea stărilor de astăzi n'ar aduce după sine pericole mari pentru întreaga clasă a micilor industriași.

Trăim vremuri triste și grele. Poate niciodată nu a fost o mai mare nevoie de solidarizare ca azi. Sunt grele timpurile de azi mai ales pentru micii industriași, căci în momentele acestea depinde soarta și viitorul lor, căci de fapt vremurile de azi amenință mica industrie în chiar temeliele existenței ei. Să ne uităm la exemplul Americii. Mica industrie a dispărut complect în patria trusturilor și a cartelurilor.

E grea și critică pentru mica industrie ziua de azi, când în țară există și domină optzeci de carturi, cari în sensul cel mai strict l'cuvântului răpesc dela mica industrie posibilitățile de muncă, sau acă i-le lasă, nu-i dau materiale cu cari să lucreze.

Prin acțiuni individuale prin memorandumurile unor mici grupări și în general prin asemenea demersuri nesigure, nu se pot realiza niciodată rezultate veritabile și persistente. Lipsa de organizare este noartea colectivității. Trebuie asulțată porunca imperioasă a timpului, căci altfel cu siguranță neînțeleptă ne va nimici moartea. Trebuie înfârșit să se facă și demersuri pozitive în vederea reîntorcării doleanțelor miciei industriei și pentru vindecarea acelor ani, pe cari aceasta clasă le-a prihit în cursul luptei sale pentru existență și pentru o mai bună situație socială.

Adunarea generală extraordinară a Uniunii Micilor Industriași a făcut acum două săptămâni primul pas al acestei acțiuni, cu care ocazie s'au expus adevăratele doleanțe ale miciei industriei în fața reprezentanților guvernului. Pentru că, însă, această mișcare să fie de fapt un pas înainte pe scara reușitei, e nevoie ca aceste doleanțe să fie în mod perseverent repetate, e necesar ca atenția forurilor competente să fie iarăși și iarăși îndreptată asupra acestor nemulțumiri, concentrându-se ca problema miciei industriei trebuie rezolvată înainte de toate.

Mica industrie are foarte multe doleanțe. Cartelurile și trusturile cu profiturile lor extraordinare de mari au răpit o bucată considerabilă din pâinea micilor industriași, reducând în mare măsură nivelul de viață al meseriașilor.

Impotriva acestor trusturi și carteluri trebuie să ne apărăm. Pentru mica industrie există însă numai un singur mijloc de apărare: crearea Camerelor Micilor Industriași.

Am putea repeta la infinit că micii industriași, ca clasă socială nu-și găesc și nu-și pot găsi locul convenabil în Camera de Muncă, deoarece dacă din punct de vedere social interesele miciei industriei coincid câteodată cu interesele celorlalte clase, interesele lor vitale nu sunt identice. Deoarece însă în sfaturile camerelor de muncă micii industriași au membrii cei mai puțini, nu pot nicicum să-și apere interesele sută la sută.

Trbuie s'o spunem sincer, micii industriași nu și au găsit locul în cadrele Camerei de Muncă și se simt mereu străini între cadrele actuale ale Camerei de muncă. Pe când însă schimbarea structurii camerelor de muncă ar cere prea mult timp și ar trebui înălțurate multe piedeci, chestiunea ar putea fi cu mult mai ușor și mai repede rezolvată prin crearea camerelor micilor industriași. Camera Micilor Industriași este acea formă, care ar asigura mereu noi și noi posibilități de viață unei mase de o jumătate milion de meseriași.

Indeplinirea dorințelor micilor industriași este acel „categoricus imperativus”, care s'ar realiza numai prin înființarea camerelor micilor industriași.

Perseverența în cerere își va avea înfârșit roadele sale. Iați pretenția, pe care ar trebui s'o repete cu perseverență toți micii industriași, aceasta e finta pentru care ar trebui să se concentreze toate forțele și acesta ar fi înfârșit scăparea miciei industriei din ghiarele cartelurilor.

az végül is meghallgatásra talál. Ujra és újra vissza kell térnünk az egész kisiparosság azon forró óhajára, hogy a kisiparosok ügyét végleges formában és közmegegyezésre rendezzék. Mert azt még a hivatalos tényezők sem tagadják, hogy a kisiparosság mai helyzete és a társadalomba való jogi és közgazdasági elhelyezése ideiglenes és annak állandóvá tétele az egész iparosságot alapjában rendíti meg és teszi ki a pusztulás veszélyének.

Komoly és súlyos időket élünk. Soha nagyobb szükség az erőköszefogására nem volt, mint most. Különösen súlyos idő ez a kisiparosságra nézve, amelynek erélyes fellépésétől, vagy sorsába való betörődésétől függ az élete, boldogulása vagy bukása és a vége. Élünk csak a messzi amerikai példára, ahol a kisiparosság nem létezik, ez a társadalmi osztály a trösztök és kartellek házában teljesen széthullott, megsemmisült.

Komoly és súlyos idő ez a kisiparosra, amikor az ország területén nem kevesebb, mint nyolcvan kartell él, uralkodik, diktálja az árakat és a kisiparosságnak egyszerűen nem ad munkát, vagy ha az volna is, nem ad anyagot, amivel dolgozzék.

Egyéni akarással, kis csoportok memorandumozásával, tétova lépésekkel nem lehet igazi és tartós eredményeket elérni. A szerveztlenség a közösség halála. A súlyos és komoly idők parancsoló szavát kell meghallgatni és követni, máskülönben könyörtelen bizossággal elérkezik a pusztulás.

Végre valami pozitív lépést is kell tenni a kisiparosság sérelmeinek orvoslására és azoknak a sebeknek gyógyítására, amelyeket a létért és a társadalmi helyzetért vívott harcban szenvedett.

Ennek a lépésnek első mozdulatát megtette két héttel ezelőtt a Kisipari Szövetség rendkívüli közgyűlése, amelyen az igazi sérelmeket tárták fel a kormány képviselői előtt.

Hogy azonban valóban lépés legyen belőle, lépés az eredmény és a siker lépcsőjén, állhatatosan ismételni kell ezeknek a sebeknek a feltárását, állandóan ráirányozni az illetékes hatóságok figyelmét arra, hogy ebben az országban elsőrendű kérdés a kisiparosság kérdése és első parancs a kisiparos társadalom megmentése.

Nagyon sok sérelme van a kisiparosságnak. A kartellek és a trösztök megdöbbentően magas nyereségükkel a kisiparos kenyeréből téptek le jókora darabot, a kisiparos életnivóját csökkentették jelentős mértékben.

Ezek ellen a kartellek és trösztök ellen védekezni kell. A kisiparosság számára azonban csak egyetlen védekezési, eredményes védekezési mód van: megteremteni a kisipari kamarát.

A végtelenségig ismételnők azt hogy a kisiparosság, mint társadalmi osztály nem találja és nem találhatja meg a helyét a munkakamarában, mert bár szociális szempontból néha azonosok is az érdekei a munkakamara többi osztályaival, életérdekei azonban nem ugyanazok és mivel a munkakamarák tanácsában az iparosság van a legkisebb számmal képviselve, életérdekeit nem is tudta százszázalékos eredménnyel megvédeni.

Nyíltan be kell vallanunk, hogy a kisiparosság nem találta meg a helyét a jelenlegi formájú munkakamarákban és ott állandóan házatlannak érzi magát. Amíg viszont a munkakamarák jelenlegi formájának megváltoztatása nagyon sok nehézségbe ütközne, addig a kérdést aránylag könnyen és minden nagyobb megerőltetés nélkül meg lehetne oldani a kisipari kamarák létrehozásával. A kisipari kamara az igazi otthona az iparosságnak, a kisipari kamara az a forma, amely a félmilliónyi kisiparosnak állandóan új és új életlehetőségeket biztosítana.

A kisiparosság vágyainak beteljesítése az a „categoricus imperativus”, átértelmezve megdönthetetlen parancsolat, amely valóban a kisipari kamarák felállításával testesülne meg.

Aki állhatatosan kér, meghallgatásra talál. Ez az, amit az összes iparosságnak állhatatosan kell kérnie, ez az aminek elérésére minden erőt egybe kell gyűjteni és végül ez az, ami kiszabadítaná a kisiparosságot a kartellek uzsora-kar. mai közül.

Bizonytalan időre elhalasztották a kereskedelmi és iparkamarai választásokat

Lapzártakor érkezett jelentés Bucureștiből, hogy az új kormány február 18-ra kitűzött kereskedelmi és iparkamarai választásokat bizonytalan időre elhalasztotta. A választási előkészületeket a kolozsvári kereskedelmi-és iparkamara egész területén beszüntették, a jelöléseket megsemmisítették. A választást elnapoló távirati rendelkezés pénteken délután érkezett meg az itteni vezetőséghez.

Existența a treisutecincizeci de maștrii hornari e periclitată de indolența Federației

Maștrii hornari din Cluj și Brașov își vor expune la adunarea din Arad doleanțele lor împotriva Federației

A trecut tocmai o jumătate de an de la marea adunare a hornarilor ținută la Cluj. La adunarea din Cluj s'au luat decizii importante, pentru aplicarea cărora circumscipția clujeană a și intrat în activitate, fiind asigurată despre contribuția binevoitoare a Federației cu sediul în Sibiu.

Acest ajutor binevoitor a fost însă de scurtă durată, căci — din cauze încă necunoscute — cei din Sibiu au contrabalansat munca clujenilor, adică mai clar: au încercat să distrugă tot ceea ce clujenii au clădit.

Numai așa s'a putut întâmpla ca după ce Asociația Maștrilor Hornari din Cluj a scos revista „Hor-

narul”, pentru contrabalansarea acesteia la Sibiu s'a editat o contrarivistă, ceea ce a avut ca urmare că amândouă revistele au dat faliment.

Maștrii hornari, cari s'au abonat la una dintre reviste, sau la amândouă, într'o frumoasă zi și-au dat seama că nu mai primesc nici una.

Singură revista „Viața Industrială”, rămânând credincioasă programului ei, a continuat să apară mereu în mâinile maștrilor hornari din cele mai ascunse sate ale Ardealului. „Viața Industrială” nu depinde de lupta, pe care o duc între sine conducătorii diferitelor circumscripții, ci în senzul hotărâ-

rilor adunării generale din luna Septembrie continuă să apară ca oficiosul tuturor maștrilor hornari, independent de revistele „Hornarul” cari apăreau la Cluj și la Sibiu, ținând la tapet încontinuu problemele hornarilor.

Suntem informați că la adunarea care se va ține în curând la Arad, maștrii hornari din Cluj și Brașov vor expune doleanțele, pe cari le au în această chestiune, împotriva Federației din Sibiu și vor face aceea propunere concretă, că părăsind ideia caducă a editării celor două reviste „Hornarul”, să se accepte numai „Viața Industrială” ca oficiosul tuturor hornarilor.

Ascensoare, macarale iluminațiuni Neon, pompe electrice la firma

INGINER
V. MARCO

CLUJ, CAL. REG. FERDINAND 43.

szehevandó közgyűlés keretében fog megtörténni.

Szigeti Lajos egy segélyalap felállítását sürgeti, amelyből a kiöregedett tagtársakat segítyeznék. A vezetőség tanulmányozás tárgyává teszi az indítványt.

La Cluj nu s'a pus încă în aplicare ordonanța afișării listelor de prețuri

Am anunțat la timpul său că Ministerul de Industrie și Comerț a dat o ordonanță foarte severă în legătură cu înfrânarea speculei ilicite, ca toate întreprinderile comerciale să afișeze în localul lor câte o listă cu toate prețurile mărfurilor, cari se află în prăvălie sau în vitrină. Ministerul a dat această ordonanță, deoarece s'a observat că mulți comercianți s'au dedat la machinații speculative, în modul că au cerut prețuri cu mult mai mari pentru mărfuri, decât ar permite onestitatea comercială, sau cerând prețuri cu mult mai înalte decât cele expuse în vitrină, sau cerând același preț, dar dând mărfuri de calitate cu mult inferioară celor din vitrină.

După apariția ordonanței în multe localități ea a fost pusă imediat în aplicare, la Cluj însă deocamdată această ordonanță nu s'a pus în practică.

Unele informațiuni afirmă că comisia interimară a Camerei de Comerț și de Industrie, în competiția căreia cade controlul aplicării acestei ordonanțe, imediat după terminarea pregătirilor de alegeri, va proceda la un control sever și pe toți aceia, a căror liste de prețuri nu vor fi în regulă, îi va preda justiției pe baza legii pentru reprimarea speculei ilicite.

Háromszázötven kéményseprőmester életlehetősége van veszé yben a Federáció munkátlansága miatt

A kolozsvári és brassói kéményseprőmesterek panasszal fordulnak majd a Federáció ellen az aradi gyűlésen

Éppen egy félév telt el a kolozsvári kéményseprő nagygyűlés óta. A kolozsvári gyűlésen nagyfontosságú határozatokat hoztak, amelyeknek végrehajtására a kolozsvári kéményseprő egyesület meg is kezdte munkálkodását, miután biztosították számára a Nagyszébenben székelő Federáció teljes jóindulatú támogatását.

Ez a jóindulatú támogatás nem tartott sokáig, mert — eddig meg nem állapított okokból — a nagyszébeniek ellensúlyozták a kolozsváriak munkáját, vagyis magyarán megmondva a kolozsvári kéményseprőmesterek építőmunkáját igyekeztek lerombolni.

Igy történt meg, hogy amikor Kolozsvárt a kéményseprőmester egyesület kiadta a Hornarul című lapot, ennek a lapnak ellensúlyozására 1938 január 1-én Szébenben egy ellenlapot adtak ki aminek az volt a következménye, hogy mind a két lap megbukott.

A kéményseprőmesterek, akik egyik lapra, vagy másakra előfizettek, vagy eselleg mind a kettőre, egy szép napon arra a tapasztalatra jutottak, hogy nem kapják a lapot.

Egyedül az Ipari Élet volt az, amelyik hűen elveihez, állandóan foglalkozott a kéményseprőmesterek helyzetével és a lap minden kéményseprő mestert felkeresett, Erdély legkisebb falujában is. Az Ipari Élet nem függ az egyes kerületek vezetőinek egymás elleni harcától és a szeptemberi kolozsvári nagygyűlés határozatahoz híven, azóta is az összes kéményseprőmesterek hivatalos lapjaként függetlenül a Kolozsváron és a Szébenben megjelenő Hornarul c. lapoktól, állandóan napirenden tartotta a kéményseprő problémákat.

Értesülésünk szerint a legközelebb Aradon megtartandó kéményseprőgyűlésen a kolozsvári és a brassói kéményseprőmesterek panasszal fognak ebben az ügyben fordulni a szebeni Federáció vezetősége ellen és azzal a konkrét

javaslattal fognak élni, hogy feladva a külön Hornarul című lap bizonytalan eshetőségekkel kecsegtető kiadását, csakis az Ipari Életet fogadják el egyedül és az egész kéményseprő társadalom lapjául továbbra is.

A legszélesebb érdeklődés mellett zajlott le a szabómesterek szindikátusának közgyűlése

Vasárnap tartották meg nagy érdeklődés mellett a szabómesterek szindikátusának rendes évi közgyűlését. Cristea Vasile eddigi alelnök beszámolójában rámutatott arra, hogy a szabóipari munkaadók szindikátusa az elmúlt évben fokozottabb erővel munkálkodott azon, hogy a szakma megkárosított, a kontárokát leleplezze és a bíróság kezére adja. Ez a munkálkodás több ízben eredményes is volt.

Sajnálkozását fejezte ki az eddigi alelnök, hogy a férfiszabómesterek szövete nem tudott olyan mértékben kifejlődni, mint azt remélték és a szervezet működését megszüntették.

A számadás megejtése után a közgyűlés megadta a felmentvényt a vezetőségnek, amely le is mondott és új vezetőséggel választottak, Elnöknek a férfiszabóknál Coronan eddigi elnök helyett Cristea Vasile eddigi alelnököt választották meg 84 szavazattal, míg a választmány tagjai a következők: Coronan Gheorghe, Weintraub József, Motișan Gheorghe, Aiudean Gheorghe, David Áron, Gelmarian Iuliu, Király József, Kovács Mihály és Aiudean Octavian.

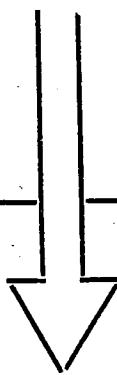
A női szabóknál elnök Moldovan

Petre, tagok: Kun Lenőné, Roșescu Bella, Hollender Alex., Rosenfeld Mihály.

A választás megejtése után a közgyűlés egy bizottságot nevezett ki az alapszabály módosítás tervezetének elkészítésére. Az alapszabály módosítás egy később ösz-

LOTERIA DE STAT

Gândiți-Vă

la lunga serie de

Milionari ai loteriei

Gândiți-vă la fericirea voastră, a copiilor voștri, a căminului vostru

15 FEBRUARIE

clasa ultimă a zecilor de milionari

REINOIȚI LOZUL

Az új Dr. Lengyelszanatórium

Románia legmodernebb gyógyintézete nagy parktól körülvéve a város centrumában. Minden szobája teraszára nyílik. 300 négyzetméter tetőtérassza van, ahol egész nap és az év bármelyik szakában nap- és légfürdők lehet venni. Modernül berendezett műtőterem és szülészoba. Minden szobában hideg és meleg folyó víz. Vízgyógyintézet. Belsőfürdő, amely krónikus bélbántalmak, székrekedések, epe- és veseköveknek kitűnő eredményeket ad. — Electrotherapia: ultra

rövid-hullám és minden más villanykezeléssel. — Modern Röntgen-berendezés. Laboratórium. — A tetőtérassz mirigyek gyerekek kezelésére igen alkalmas és Romániában páratlan. — Fogyo- és hízlalókurák. Diétás konyha. Fertőző betegeknek kívül minden beteget felvesszünk. Újuló és lábadozó betegeknek is igen alkalmas. Mérsékelt díjazás. SZABAD ORVOS VÁLASZTÁS. Az intézetnek rituális konyhája is van.

Cifrele demască speculele cartelurilor

Castig de 400—1200 procente — Toate mărfurile sunt cartelate și trusturizate

Ca să justificăm dreptatea luptei revistei Viața Industrială în contra cartelurilor și trusturilor, reproducem articolul ziarului Răsăritul în contra cartelurilor, care distrug viața economică a Țării.

Scumpetea este la culme. Întrebarea este: are vreo justificare scumpetea excesivă a vieții? Răspundem: niciuna. Dacăm trăi într'un regim economic nefalsificat al cererii și ofertei, n'ar trebui să înregistrăm nici o sporire a prețurilor. Suntem o țară de materii prime, produse în mari cantități; alimentele abundă; mâna de lucru se găsește deasemeni în condiții mai avantajoase decât în oricare altă țară din Europa. N'avem nevoie de nici un fel de import, care ar îndreptăți o majorare a indicelui de scumpire a vieții. Atunci ce se petrece totuși, care-i explicația că viața consumatorului român a ajuns un iad?

Nu există decât un singur răspuns: specula nerușinată, jaful unei mâini de profitori nesăfioși, cari își fac de cap și cari, din nenorocire, sunt, în marea lor majoritate, și străini de neamul nostru. Trăim sub feroarea trusturilor și cartelur-

rilor industriale, tolerate, ba chiar încurajate de politicianismul — care ne-a guvernat până azi.

Dela cea mai neînsemnată până la cea mai importantă producție industrială, dela acul de cusut până la sapa sau plugul țăranului, dela cea mai proastă americană până la haină și palton, dela alimentul indispensabil: zahărul, până la materiile de construcție, totul este cartelat și trusturizat. Sunt peste 80 de mărfuri industriale de mare consum, cu care marii pirai ai trusturilor jonglează și exercită cea mai feroce dictatură asupra masei de consumatori.

16 Miliarde beneficii

Ca să vă puteți face o idee sumară despre proporțiile acestei dictaturi a trusturilor, este suficient să arătăm astăzi că beneficiile realizate de cei 4000 de gangsteri ai așa zisei industriei naționale se ridică anual la circa 16 miliarde lei. Cam atât cât realizează întreaga noastră agricultură, viticultură și pomicultură, la un loc, adică 14 milioane suflete, ai căror venit global anual este de 17 miliarde.

Trusturile au impus consumatorilor un regim de prețuri de adevarată catastrofă, un sistem de impozite pe care nici o minte, cât de scelerată, nu poate nici măcar să-l imagineze. Consumatorul plătește trusturilor industriale înstrăinate impozite, cari merg dela 20 la 400 la sută în general, dar care ajung cum este de ex. pentru medicamente, la exorbitanta cifră de 1200%. Datorită regimului vamal protecționist pe care »industria națională« și l-a asigurat cu complicitatea politicianilor, baricadați în consiliile ei de administrație, România trăește sub cel mai barbar regim de exploatare colonială.

Două, trei exemple sunt mai mult decât edificatoare: cimentul care, oriunde în Europa, se vinde la 1.20—1.50 kgr.-ul, la noi se plătește cu 3 lei kgr.-ul. America, fie în producția americană, fie din sursă japoneză, se vinde în România de opt ori mai scumpă. Cuiete, cari nu trec nicăeri de 3.50—4 lei kgr.-ul, la noi nu se pot avea mai jos de 16 lei kgr.-ul. Acelaș lucru pentru tabla de acoperit, de 9 ori mai scumpă în România, pentru zahăr, pentru stofe, etc.

— Sokat szoktál kapni? — kérdem.

— Csak másfél éve vagyok inas, de amikor kezdtem, sokkal többet kaptam. Most alig annyit, hogy vasárnap mozira feljék.

Nagyot sóhajt:

— Most már moziba sem mehetek.

A kérdés szociális oldalát igyekszem megérteni a gyerekekkel.

— Hát nem örülsz neki, hogy nem kell ezentul ide-oda szaladgálni?

— Örül a fene. Nem tudok én annyit egy helyben ülni. Jó egy kicsit elcsavarogni.

A kis inasgyerek nem is tudja, hogy milyen fontos nyilatkozatot tett. Ugyanis az állandóan egy helyben és zárt levegőn való tartózkodás a fejlődésben levő gyermek egészségére káros hatással van. Ha időnként ide vagy oda szalad, azáltal egyrészt pihen, másrészt pedig tiszta levegőn van.

Már pedig mi kell más egy gyermeknek? A gyermek részéről egy kis zsebpénz, szociális részről pedig több egészség.

Meginterjuváltuk a tanonckérdés három főérdekeltjét. Mtnegyik elmondotta a maga véleményét. De végeredményben mind a három véleménynek egy a tanulsága: sürgősen vissza kell állítani a régi rendet és meg kell engedni újból az inasoknak a kifizést.

Nyilatkozik

a szülő,
a mester,
az inas

a tanonckérdésről

Az Ipari Élet ankétja a tanonckifutói munkára való alkalmazásának megfittása körül

Mult számunkban röviden közöltük a munkaügyi hatóságok véleményét a tanonckérdésről. Ezzel kapcsolatban felvetődött az a terv, hogy a tanonckérdésben kérdezzük meg a három legilletékesebb tényezőt, a szülőt, a mestert és magát a tanoncot, hogy mi a véleménye a tanonckérdésről.

Felkerestük ennek a három osztálynak három tagját, akik a maguk módján, őszintén, leplezetlenül, a tiszta igazsághoz való ragaszkodással megmondták véleményüket. Számunkra nem marad egyéb, min az, hogy hűen leközöljük ezeket a nyilatkozatokat.

Mit mond a szülő?

— Ha nem tanulsz, inasnak adlak!
— Iparosnak nevélem a fiamat!
— Kénytelen vagyok ipari pályára adni a fiut!

Regényekből és egyéb elbeszélésekből nagyon jól ismerjük a fenti kifakadást: ha nem tanulsz, inasnak adlak! Minden szülő, szinte kivétel nélkül rossz gyermeke megfélemlítésére használta ezeket a szavakat.

Felkerestünk egy elég jómódu szülőt, akiről feltételeztük, hogy mégis fenyegetőzik is a fentemlített mondattal, gyermekét mégsem adná inasnak. Legnagyobb volt a meglepetésünk, amikor kérdésünkre a következőket mondotta:

— Rég elmúltak azok az idők, amikor ilyen fenyegetéssel hatni lehetett a gyermekekre. Ma már az intellektuális pályák annyira tömve vannak, hogy nagy megelégedésünkre szolgálna, hogyha gyermekünkől tisztességes iparos lesz. Megjegyzésünkre, hogy ma az

ipari pályák is zsufolva vannak, a szülő ezeket mondotta:

— Éppen ezért mondom, hogy örömmre szolgálna, hogyha a gyermekem tisztességes iparos lehetne. Iparosnak akarom nevelni a fiamat. Jobb pálya, mint ugynevezett tintanyalónak lenni.

A tanoncnak kifutói munkára való alkalmazásáról a szülőnek ez a véleménye:

— Az emberré nevelés egyik legfőbb törvénye, hogy a fiu gyermekkorában ismerkedjék meg az élettel. Hála Istennek, ma már tul vagyunk azon az állapoton, amikor az inas tanulása abból állott, hogy a majsztram uram (igy!) és családja után tisztogasson, különféle házimunkákat végezzen el, de hogy egy kész ruhát hazavigyen, vagy a kész árut hazaszállítsa, abban még mi, szülők sem találunk kivetní valót.

Az iparos mester szava

Az iparos mestert igen elkeseredett hangulatban találjuk. Az elkeseredéséhez egészen közeli köze van a tanonckérdésnek is. Azonnal panaszkodni kezd:

— Tulsokat vonja el az iskola a tanulót a praktikus munkától, most legujabbán kifutásra sem használhatom, hanem drága pénzen kell tartak kifutómunkást, hacsak nem magam akarom hazavinni a kész árut.

— Be kellene látniok az illetékes tényezőknél — mondja a mester — hogy a tanuló, az inas, ha elsősorban azért is van nálunk, hogy tanuljon, nem kis fontosságú azonban, hogy segítségünkre is van. Az ipar gyakorlásához éppen úgy

hozzátartozik a műhely tisztántartása és a kész áru hazaszállítása, mint magának a munkának az elvégzése. Az inas tanulása nem mérülhet ki abból, amit az iskolában hall, vagy hogy mellénk állva nézze, hogy a mester hogy dolgozik, hanem segítségére kell legyen az apróbb munkák elvégzésére

— Határozottan tévesnek tartom a munkatörvény oly módon való félremagyarázását, hogy a tanulót nem lehet kifutásra felhasználni. Iparosszervezeteinknek kötelessége lenne, hogy ebben az ügyben a mesterekre megnyugtató határozatot és elvi döntést hozasson az illetékes felső hatóságoknál.

Nyilatkozik az inas

Az egyik mellékutcán kékkötényes, 14—15 év körüli inasgyerek fut végig. Hóna alatt egy pár nő cipőt szorongat. Amikor megszólítom, ijedten rezzen össze és még jobban futásnak eredne, ha meg nem fogom a karját, Mielőtt valamit is kérdeznék már dadogja is izgatottan:

— Én nem igazán, én csak a nagynénémnek viszem a cipőt.

Mosolygok. Ime az első példája a kifutást tiltó félremagyarázás rossz eredményének. A gyerek hazudik. Hogy gazdáját és magát megmentse a kellemetlenségektől.

Amikor megnyugtatom, hogy nem »hatóság« vagyok, fellélekszik. Mindjárt bizalmasabban pislog felém. Hajlandó nyilatkozni.

— Még attól a kis keresettől is elesünk, ha törvénybe kerül, hogy nem szabad munkát hazavinni, amit eddig kaptunk.

Jucați cu încredere la

Loteria de Stat

COLECTURA OFICIALĂ

Sediul Central:

C1 u j, Regina Maria No. 46.

Kolozsváron még nem hajtották végre az üzleti árjegyzékek rendeletét

Jelentettük, hogy az ipari és kereskedelmi minisztérium az áruzsora letörésére szigorú rendeletben meghagyta az összes kereskedelmi vállalatoknak, hogy az üzletekben, valamint a kirakatokban az üzletben található árukról árjegyzéket függeszsen ki. A minisztériumot az készítette ennek a rendelkezésnek a kiadására, mert az ellenőrző közegek sok esetben rájöttek arra, hogy a kereskedők valóságos áruzsorát fejlesztenek ki oly módon, hogy sokkal magasabb árat kértek az áruért, mint amit a kereskedői tisztesség megengedne, vagy pedig az üzleti ár nem azonos a kirakati árral, vagy ha azonos, akkor az áru minősége között van különbség.

A minisztérium rendeletének megjelenése után az árjegyzék kötelezettséggel az ország sok városában azonnal életbeléptették. Kolozsváron azonban a rendelet végrehajtására mindezidél nem került sor. Hir szerint a kereskedelmi és iparkamara időközi bizottsága, ameynek hatáskörébe tartozik a rendelet végrehajtásának ellenőrzése, a választási előkészületek elvégzése után szigorú ellenőrzést foganatosít a rendelet betartására és akiknek árjegyzékét nem találja rendben, azokat az uzsora törvény alapján bíróság elé állítja.

A számok

Lerántják a leplet a kartellek üzelméről

400—1200 százalékos haszon — Minden áru kartelizálva van

Hogy igazoljuk az „Ipari Élet”-nek a kartellek ellen folytatott harcának jogosságát, közöljük a »Rásáritul« című lapnak egyik cikkét, amely kiméletlenül lerántja a leplet a kartellek és a trösztök lelkiismeretlen üzelméről, amelyek szétrombolják az ország gazdasági életét.

A drágaság elérte tetőfokát. Kérdés azonban az, vajon jogos ez a drágaság? Válaszunk: semmiképpen. Hogyha a szabad gazeasági keretek között, a kínálat és a kereslet tisztaságában élnék, akkor sehol sem volna áremelés. Nyersanyagok országunk, bőséggel teremnek a hegyek, a völgyek, a föld mélye, a rónak végtelenjei kenyeret adnak, a kézimunkának is egész Európában itt kellene lennie a legnagyobb értékének. Nincs egyetlen egy olyan import-cikkre sem szükségünk, amely indokoltá tenné az árdrágítokat. Miért van akkor mégis az, hogy a kiséxisztenciák millióinak sorsa valóságos pokol?

Egyetlen válasz van: a szemér-

metlen spekuláció, mindent összeharácsló kezek — és szerencsétlenségre idegen kezek — rablása. Az ipari kartellek és trösztök terrorja alatt élünk.

A legjelentéktelenebb ipari terméktől a legfontosabbig, a varrótűtől a falusi gazdálkodó ekéjéig, a zsebkendődarabtól a ruhaszövetig, a cukortól egész az építkezési anyagokig, minden kartelizálva van. Legalább nyolcvan olyan konzum áru van, amellyel a trösztök és a kartellek gangszterjei visszaélnék és a legvadabb diktaturát hajtanak végre a fogyasztón.

16.000.000.000 lei haszon

Hogy valami kis fogalmunk legyen ennek a diktaturának hatalmasságáról, elégséges, ha megállapítjuk, hogy az ipar 4000 nagyemberének évi 16 milliárd lei haszna van. Ugyanannyi, mint amennyi az egész ország mezőgazdasága, szőlőszete és nemesfa-termelése összevéve, vagyis 14 millió ember verejtékes munkája.

A trösztök a fogyasztóra (és itt a kisiparost és középiparost is ér-

teni kell ez alatt. Szerk.) valósággal katasztrófális árakat nyomott. Egy adó ez, amelyet a legnagyobb fantáziával rendelkezők sem tudnak indokoltan elképzelni. A fogyasztó az ipari trösztöknek ilyen valóságos adót fizet, ami egyrészt 20-tól 400 százalékgig, másrészt pedig egyes cikkekben (mint például a gyógyszerekben) 1200 százalékgig is emelkedik. A protekciós vámrendszernek és több, a vállalatok igazgatótanácsába beültetett politikuskak köszönhetjük, hogy az ország egy barbár rezsim áldozata.

Két-három példa tökéletesen elég, hogy bebizonyítsuk az igazat: A cement, amelyet bárhol az egész Európában kilónként 1.20—1.50 leiért árulják, nálunk 3 lei kilója. Az amerikai cement, legyen az tényleg Amerikából, vagy Japánból, nálunk nyolcszor olyan drága, mint másutt. A szeg, amely semmiféle vámon nem megy keresztül, külföldön kilója 3.50—4 lei, míg nálunk a trösztök és a vaskartell jóvoltából 16—18 leien alul nem lehet megkapni. Ugyanaz a helyze, a cukorra, a papírra és a szövetre.

Emelkedést mutat az építészeti arányszám Kolozsvárt

Annak ellenére, hogy országos és nemzetközi viszonylatban az építkezési arányszámok az elmúlt esztendőben már jelentős mértékben csökkentek, Kolozsvárt az 1937-es év kivételesen igen jó eredményt hozott az építkezések terén.

A belvárosokban az elmúlt évben ugyan nem volt nagy az építkezés, annál sürűbben emeltek házakat a tisztviselő és munkásnegyedekben. Különös gyorsasággal épült ki a Kerekdomb és Alverna környéke, ahol meglepően sok házat építettek. A statisztika szerint 1937-ben Kolozsvárt 42.408 négyzetméternyi területen 391 épületet emeltek. Ezzel szemben az 1936-os évben csak 303-at, 38.1934 négyzetméternyi területen. A terület teljesen beépítettnek tekintendő.

Országos viszonylatban az eredmény nem ilyen kedvező. Sokkal kevesebb területet építettek be és sokkal kevesebb házat emeltek.

Érdekes megállapítani hogy az építkezési arányszám csökkenésével nincs arányban az építkezési anyagok gyártási arányszáma. A vas, a beton és a cement termelési mennyisége 32.3 százalékkal volt nagyobb az elmúlt évinél, míg az ablaküvegiparban a termelés 10.1 százalékkal csökkent.

Ennek tudható be, hogy a vas- és a cementkartell soraiban bomlás állott be. Hogy ez a két kartell véglegesen nem bomlott fel, az annak tulajdonítható, hogy a tultermelés egy részét átvette az államvédelmi minisztérium.

A városokban tul sok a lakóház

Ezelőtt néhány évvel még arról panaszkodtak, hogy azért drágák a lakások, mert kevés a lakás. A bucurești közgazdasági intézet jelentése azonban ezzel szemben azt állapítja meg, hogy a városban tul sok a lakás.

Személyesen is meg lehet erről győződni, hacsak egy pillantást vetünk is a házak ablakaira. Alig van

ház, ahol ne volna kiadó lakás, vagy szoba. Mindezek ellenére a házbérek szilárdan tartják magukat.

Az 1938-as bérházépítések minden körülmények között csekély számban lesznek. Ennek az okát a

bucurești intézet abban látja, hogy a tulsok lakás mellett, a nyersanyagok ára annyira magas lesz, hogy nagyon kevés telektulajdonos fogja rászánni magát, hogy bérházat építsen.

Viața a fost de scumpă în 1937 decât în 1932 cu

32%

kal drágább volt az élet 1937-ben, mint 1932-ben

In anii 1928-29-30 indicele de scumpete al vieții a fost foarte ridicat, menținându-se în medie pe țara întreagă aproape de 40 ori mai mare ca în anul 1913, luat de bază pentru calcul.

Incepând însă din anul 1931 indicele de scumpete înregistrează o scădere treptată până în anul 1934 inclusiv, ca apoi din anul următor, 1935, să înceapă din nou să se urce, adică să se scumpească viața. Această scumpete continuă în intensitate în anii 1936 și 1937, astfel încât indicele general din 1937 ajunge la 3152, față de 2339 din anul 1932, sau în procente, viața în anul 1937 a fost în medie cu 35 la sută mai scumpă decât în anul 1932.

Am luat acești doi ani pentru comparație, fiindcă salariile funcționarilor publici au fost reduse prin desființarea curbei de 10 la sută, la nivelul celor din 1932.

Cercetând pe luni scumpetea vieții în 1937 față de anul 1932, avem următoarele indicii lunare:

	în 1932.	în 1937.	Urcare-Emelkedés
Ian.	24.88	29.83	20 %
Febr.	24.53	27.87	21,7 "
Mart.	24.55	30.72	25,1 "
Apr.	23.92	30.89	29,1 "
Mai	23.53	30.72	30,1 "
Iun.	23.01	31.53	37 "
Iul.	22.29	31.20	39,9 "
Aug.	22.00	31.47	43 "
Sept.	22.16	31.81	43,5 "
Oct.	22.29	32.76	37 "
Nov.	23.63	33.21	40,5 "
Dec.	22.90	34.43	50 "
Ind. gen.	31.52	33.39	32 "
Évi átlag			

Figyelem!

Ha akar jó, olcsó és tartós munkát, úgy keresse fel

Pál Bertalan

Cluj, Strada Xenopol No. 25

Aki elvállal speciális villany- viz- és mindenféle lakatos munkákat garancia mellett.

Ha pénzt akar spórolni, úgy csinál- t asson egy próba munkálatot

Numărul clădirilor noi din Cluj în creștere

Cu toate că în general numărul clădirilor noi se micșorează pretutindeni, la Cluj, în mod excepțional, anul 1937 a fost destul de favorabil în ce privește ridicarea de edificii noi. În centrul orașului ridicarea de noi clădiri n'a avut mari proporții, însă în cartierele muncitorești și ale funcționarilor edificarea a avut un tempo foarte intens. S'au construit noi edificii într'un interval relativ foarte scurt mai ales în cartierele »Alverna« și în împrejurimile Dealului Rotund. Statisticile arată că în anul 1937 s'au construit 393 de clădiri pe un teritoriu de 42.408 m. p. Față de aceasta în anul 1936 s'au clădit numai 303 construcții noi pe un teren de 43.522 m. p. Sub teren se înțelege natural numai teritoriul clădit în secul strict al cuvântului.

În relație de întreaga țară situația clădirilor nu este tot atât de satisfăcătoare. În general s'au ridicat cu mult mai puține edificii și case. E interesant de observat că odată cu diminuarea numărului construcției n'a scăzut și cantitatea producției de materiale de construcție. Cantitatea producției de fier, ciment și beton a fost în anul 1937 cu 32.3 la sută mai mare decât în anul precedent, însă producția de sticlărie s'a diminuat cu 10.1 la sută.

Cauza acestui fapt destul de curios o regăsim în împrejurarea că în rândurile cartelului industriașilor de fier și de ciment au intervenit disidențe și numai faptul că Ministerul Apărării Naționale a preluat o parte a supraproducției, a salvat cele două cartelele dela nimicire.

In orașe sunt prea multe case de locuit

Acum câțiva ani toată lumea susținea că de aceea sunt atât de urcate chiriile, deoarece sunt prea puține case de locuit. Comunicatul Institutului Central Economic din Capitală constată însă că în orașe sunt prea multe case de locuit.

Oricine se poate convinge și personal despre aceasta aruncând o privire asupra ferestrelor dela case. De abia există câte o casă, în geamurile căreia să nu se vadă afișe anunțând camere, sau apartamente de închiriat.

În anul 1938 în tot cazul vor fi mai puține noi clădiri ca în anul trecut. Se vor clădi mai puține case pentru scopuri de închiriere. Cauza acestui fapt e că prețul materialelor de construcție vor fi atât de scumpe încât nici un proprietar de teren nu se va decide să clădească construcții pentru închiriere.

ȘTIRI

— **Firmele sancționate nu mai primesc cote.** Direcțiunea reglementării comerțului exterior a hotărât ca firmelor sancționate să nu li se mai aprobe cote și supracote și nici modificări și prelungiri.

— **Marile târguri internaționale din anul 1938.** Dăm mai jos lista acelor mari târguri internaționale, cari i-ar putea interesa pe comercianții și industriașii din țară. Anglia, Londra: târgul internațional al industriei engleze între 21 Februarie și 4 Martie. Austria, Viena: târg internațional Martie 13—19. Belgia, Bruxelles: între 13 și 27 Martie. Cehoslovacia, Praga, târgul de primăvară 11—20 Martie. Franța, Lyon, târg internațional între 21 Mai și 6 Iunie. Jugo-Savia, Belgrad, între 30 Aprilie și 9 Mai. Liubliana între 4 și 13 Iunie. Olanda, Utrecht 15—24 Martie. Ungaria, Buda Pesta, târg internațional 13—19 Martie. Polonia, Plovediv, târg internațional între 24 Aprilie și 8 Mai. Poznan între 1 și 8 Mai. Italia Milano, între 12 și 27 Aprilie. Elveția între 26 Martie și 5 Aprilie. Germania, Berlin, târg internațional de automobile între 18 Febr. și 6 Martie. Lipsa târgul de primăvară între 6 și 11 Martie. Breslau între 4 și 8 Mai.

— **Modificarea regulamentului constituirii consiliilor Camerelor de comerț.** Regulamentul pentru alegerea și constituirea consiliilor Camerelor de comerț și de industrie, întocmit în baza legii pentru înființarea consiliului superior economic și organizarea Camerelor profesionale, a fost modificat. Prin decretul apărut în „Monitorul Oficial” de Luni al. 6 și 8 ale articolului 6 din suszitul regulament au primit următoarea nouă redactare: „Al. 6: În termen de 5 zile de la primirea tuturor actelor și documentelor mai sus arătate comitetul de direcție al Uniunii Camerelor de comerț și de industrie, după ce verifică îndeplinirea formalităților pentru definitivarea listelor electorale, regularitatea convocării corpului electoral, a depunerii candidaturii și efectuării operațiunilor electorale și după ce judecă contestațiunile ce se vor fi făcut, se pronunță, validând alegerea pe categorii.” „Al. 8: Hotărârea Uniunii se va comunica imediat după pronunțarea ministerului industriei și comerțului Camerei respective și președintelui tribunalului local”.

— **Adunarea generală a sindicatului industriașilor pantofari.** Duminica trecută a avut loc adunarea generală ordinară a sindicatului industriașilor pantofari, la care, în urma unor discuții foarte aprinse, Dl. Pop, președintele de până acum și-a înaintat demisia. Deoarece însă majoritatea participanților și-a manifestat încrederea față de Dl. Pop, D-lui a fost reales președinte. Asupra amănunțelor adunări generale vom mai reveni.

— **Evreii din Chișinău sunt excluși din listele de alegători ale Camerei de Industrie și Comerț**

În vederea alegerii noului consiliu de administrație al Camerei de comerț și industrie din Chișinău, s'au așiat la Camera de comerț listele definitive ale alegătorilor, care se ridică la 745.

Numărul este mic, evreii fiind excluși din listele de alegători, deoarece nu s'au revizuit încă încetăfenirile dela 1918 și până astăzi. Vineri, 4 Februarie, Comisia interimară a Camerei de comerț și

industrie a judecat în prima instanță contestația unui alegător-evreu făcută împotriva excluderei lui din listele de alegători pentru Consiliul de administrație al Camerei de comerț.

Comisia interimară fiind seamă de dispoziția ministerului privitor la excluderea din listele menționate a tuturor evreilor, a căror încetăfenire urmează a fi revizuită, a respins contestația ca nemotivată.

Rămâne să vedem dacă autorul contestației va urma și calea apelului la Tribunal, apel care urmează a fi făcut în termen de 10 zile dela pronunțarea Comisiei intermare.

Someurii nu vor mai fi ajutați de Camera de Muncă

La sediul Uniunii Camerelor de Muncă s'a ținut o conferință a președinților Camerelor de muncă din întreaga țară. Dela Camera de muncă din Cluj a luat parte d. N. Peneș, președintele comisiei intermare.

S'au făcut propuneri pentru reluarea activității Uniunii, coordonarea lucrărilor Camerelor de muncă, în legătură cu problemele cari preocupă massele de muncitori, funcționari particulari și meseriași.

S'a luat hotărârea ca pe viitor Camerele de muncă să nu mai înscrie în bugetele lor fondul pentru șomaj, aceste fonduri fiind prevăzute la ministerul muncii și primăriei, singurele cari triază și ajută șomeurii. În trecut s'au comis mari abuzuri cu așa zisele ajutoare de șomaj, cari au fost acordate conțelor fardate, rubedeniilor președinților și consilierilor Camerei de muncă, precum și tuturor agenților electorali ai vechiului regim.

În urmă s'a aprobat bugetul pe exerc. 1938-39 a Uniunii Camerei de Muncă.

HIREK

— **Nem kapnak több import-export engedélyt a megbírságot cégek.** A kü kereskedelmet szabályzó igazgatóság olyan döntést hozott, miszerint azon cégek, amelyeket kihágás miatt egyszer is elítélték, nem kapnak több behozatali vagy kivi eli engedélyt. Hogyha már részesültek ilyen engedélyben, azokat nem hosszabbítják meg.

— **Nagy nemzetközi vásárok az 1938-as évben.** Az alábbiakban közöljük az iparos és kereskedő olvasóinkat érdeklő nemzetközi mintavásárok nap'arát országok szerint. Anglia, London, az angol ipar vására febr. 21-márc. 4 Ausztria, Bécs, nemzetközi vásár március 13—19. Belgium, Brüsszel, március 13—27. Csehország, Prága, tavaszi vásár március 11—20. Franciaország, Lyon, nemzetközi vásár március 12—22. Páris, nemzetközi vásár május 21-junius 6. Jugoszlávia, Belgrad, április 30-május 9. Lajbach, június 4-13. Hollandia, Utrecht, március 15—24. Magyarország, Budapest, nemzetközi vásár április 29-Május 9. Lengyelország, Plovediv, április 24—május 8. Poznan május 1—8. Olaszország, Milánó április 12—27. Svájc Bâle március 26—április 5. Németország; Berlin automobil kiállítás és vásár február 18—március 6. Lipcse tavaszi vásár március 6—11, Boroszló május 4—8.

— **Megtartották a cipészszindikátus közgyűlését.** Folyó hó 6-án tartotta meg a kolozsvári cipészszindikátus évi közgyűlését, amelyen heves viták után Pop eddigi elnök lemondott, mivel azonban a többség mégis csak bizalmat szavazott a régi elnöknek, újra csak őt választották meg elnöknek. A gyűlés részleteire, legközelebb még vizsztatérünk.

A chișineui zsidókat törölték a kereskedelmi és iparkamara választói jegyzékéből

A chișineui kereskedelmi és iparkamarában most függesztették ki a választói névjegyzéket. Az összes választók száma csak 745. Ez a szám azért olyan kicsi, mert az összes zsidókat törölték a kereskedelmi és iparkamarai választók névjegyzékéből, met nem igazolták, hogy 1918-tól mostanig törvényes formában nyerték el a román állampolgárságot.

Február 4-én pénteken került sor az első ilyen arányu petíció letárgyalására. Az egyik chișineui zsidó petíciót adott be a törlés ellen. Az ipar és kereskedelmi kamara ideiglenes bizottsága, mint elsőfoku forum ítélkezett az ügyben. Megállapította a bizottság, hogy a minisztérium rendelete értelmében mindazon zsidók, akiknek állampolgárságát felül kell vizsgálni, nem szavazhatnak, tehát a petíciót mint alaptalant, elutasította.

Az illető kereskedő még nem döntött, vajjon megfellebbezi a határozatot a törvényszékhez vagy sem.

Nem segélyzik a munkanélkülieket

Az ország munkakamaráinak elnökei gyűlésre ültek össze Bucurestiben, hogy a munkakamarás helyzetéről megkeszélést folytatának Kolozsvárról Penes elnök utazott le a fővárosba, hogy a gyűlésen résztvegyen. A gyűlés azt a nagyfotosságu határozatot hozta, hogy a munkakamarák a jövőben nem fogják segélyben részesíteni a munkanélkülieket, mert ezeket a munkaügyi minisztérium segíti. A határozat indokolása az, hogy a múltban visszaélések történtek a munkakamarai segély kiosztása körül. A visszaélések abból állottak, hogy a tanácsosok és befolyásosok saját szegény és munkanélküli rokonaikat segélyezték a költségvetésben előirányzott összegből.

Foglalkozott még a gyűlés a munkakamarák munkabeosztásának kérdésével, valamint az iparosokat, munkásokat és magántisztviselőket érintő kormányintézkedésekkel.

A fűszerkereskedők és a fűszerkereskedelmi szövetkezetek között tárgyalások indultak az árak egységesítésére

A fogyasztó közönségnek régi panasza volt, hogy a fűszerkereskedők drágábban árulnak, mint a fűszerkereskedelmi szövetkezetek. Természetesen különösen az utóbbi időben igen gyakran, régi törzsvásárlók maradtak ki az egyes fűszerezestől és elmentek a pár bannival olcsóbban árusító szövetkezetekbe.

A fűszerkereskedők és a szövetkezetek között most tárgyalások indultak meg az árak egységesítésére. A fűszerkereskedők azt akarják elérni, hogy a szövetkezetek is olyan árakon árusítsanak, mint ők. Amennyiben sikerül az áregységesítést elvben végrehajtani, még mindig probléma marad, hogy a szövetkezetek áruljanak-e olyan drágán, mint a fűszerezest, vagy pedig a fűszerkereskedők szállítsák le az árakat.

Véleményünk szerint az utóbbi annál inkább helyesebb volna, mert nagyobb forgalmat eredményezne, ezenkívül a fogyasztó közönség is jobban megtalálná számításait.

Hogy eddig a szövetkezetek olcsóbban tudtak árusítani, mint a többi fűszerkereskedők, annak magyarázata abban van, hogy a szövetkezetek minden oldalról jelentős kedvezményeket kapnak és így kevesebb rezszivel dolgoznak.

A GEPET OLAJOZNI KELL, HOGY JOL MŰKÖDJÖN, ILYEN GÉP AZ EMBER IS IGYUNK SÖRT FAJBOROKAT

CORVIN-BOROZÓBAN

A KEDÉLYÜNK ÉS MUNKAKEDVÜNK FRISS MARAD !!!

Unde să mergem? -- Nova menjünk?

<p>Garajuri Garázsok</p> <p>G. A. G. OLGA BARTHL Strada Duca No. 10.</p> <p>Ateliere Műhelyek</p> <p>LORINC gépjavító Strada Regele Carol II. No. 50.</p> <p>V. OLTEANU gépjavító, Strada Ștefan Cel Mare 16.</p> <p>AUGUSTICH vulkanizáló üzem Strada Regele Carol II. 16.</p> <p>BORDI JOZSEF special electromechanic, Strada Masaryk 42.</p> <p>ALEX JANKI autógummilerakat, Str. Ady 7.</p>	<p>Hoteluri Szállodák</p> <p>HOTEL »PARK« Calea Regele Ferdinand</p> <p>HOTEL NEW-YORK Piața Unirii</p> <p>PENSIO MODERN Strada Baba Novac</p> <p>HOTEL VICTORIA Strada Zavoral</p> <p>Cofetării Cukrászdák</p> <p>KINDL cofetărie-cukrászda Calea Regele Ferdinand</p> <p>CSEKE cofetărie-cukrászda Piața Unirii</p>	<p>Restaurante Éttermek</p> <p>SZILVESZTER IMRE Restaurant — Vendéglő Cal. M. Foch 15.</p> <p>BAGOLYVÁR Strada Șincai</p> <p>REGAL BAR Calea Reg. Ferdinand</p> <p>Sanatorii Szanatóriumok</p> <p>PARK SZANATORIUM és fürdő, Str. Mănăștur.</p> <p>CHARITE SZANATÓRIUM Strada Regală</p> <p>LENGYEL SZANATORIUM Str. Gojdu</p>
---	---	--

STR. REG. MARIA II.

Pártonkívüli, három tekintélyes személyiségből álló direktórium veszi át az ipar- és munkakamarák vezetését

Politikai érdekek nem érvényesülhetnek többé a szakkamarákban — Az összes kiadott rendeletek eddig még érvényben maradtak
Mégis csak megkezdik a munka- és mesterkönyvek kiadását

A kereskedelmi és ipari hitelélet feltámasztását jelentette be Argetoianu, az új kereskedelmi miniszter

Bucurestiből jelentik: Az országban előállott politikai változás mélyen érintette az iparosokat és kereskedőket is. Az új kereskedelmi és ipariügyi miniszter, Argetoianu, akinél jobban az országban kevesen ismerik a gazdasági helyzetet, még a pénteki nap folyamán átvette a minisztérium vezetését Gigurtu eddigi minisztertől és első beszédében azonnal nagyfontosságú bejelentéseket tett.

„Új munka nyomán újraéled a hitelélet”

Argetoianu miniszter beszédét azal kezdte, hogy tisztában van az ország gazdasági helyzetével. Azért vállalta el ennek a nagyon fontos

minisztériumnak a vezetését, mert le akarja küzdeni a nehézségeket és a rendes gazdasági vérkeringést akarja megteremteni, újra akarja élesíteni az országban a hiteléletet. Építőmunkát akar végezni minden gazdasági vonalon és ebben kéri az ország gazdasági társadalmának segítségét.

Három pártionkívüli tekintélyes személy a szakkamarák élén

Az új kereskedelmi miniszter beiktatása után egész sor általános rendelkezés történt, ami lényegesen érinti a szakkamarákat is. Ugyanúgy, ahogy a községek és városok

Argetoianu miniszter a régi nemzeti parasztpárti kormányban is volt kereskedelmi miniszter, most azonban a pártoktól függetlenül százszázalékosan csak az ország gazdasági érdekeit kell, hogy szemé előtt tekintse és így a helyzet az ország gazdasági életnivójának felemelésére sokkal könnyebb.

(lére, három pártion kívül tekintélyes személyiség kerül, a szakkamarák vezetését is pártion kívül álló személyiségek, akiknek kellő tekintélyük van, veszik át. Eszerint min-

den pillanatban várni lehet a néhány nappal ezelőtt kinevezett kereskedelmi és iparkamarai időközbi bizottság tagjainak a leváltását is. Ugyanez a helyzet a munkakamaráknál is, ahol minden valószínűség szerint valóban szakemberek kapnak megbízást az ügyek irányítására.

Argetoianu kereskedelmi miniszter kijelentése szerint a szakkamarák kebelén belül nem érvényesülhetnek többé politikai érdekek, a cél az lévén, hogy az ország gazdasági helyzetét megszilárdítsák.

Visszavonásig az összes eddig kiadott adminisztratív rendeletek érvényben maradnak, tehát, amennyiben időközben elkerülő rendelkezés nem érkezik, a munka, illetve a mesterkönyvek kiadását rövid időn belül megkezdik.

A három tagu direktórium kinevezésére a rendelet a kolozsvári munkakamara, illetve a kereskedelmi és iparkamara élére, minden valószínűség szerint szombaton, vagy vasárnap érkezik meg, megnevezve ugyanakkor azokat a tekintélyes személyiségeket is, akik minden politikától függetlenül vezetni tudják a város és a környék gazdasági, kereskedelmi és ipari életét.

Între comerțianții de coloniale și cooperativele de comerț s'au început tratative pentru unificarea prețurilor

E o veche doleanță a publicului consumator că comerțianții de coloniale au prețuri mai urcate decât cooperativele de comerț de coloniale. Natural în ultimul timp chiar și vechii cumpărători ai comerțianților de coloniale au mers mai bucurosi la cooperative să cumpere

marfa cu câțiva bani mai puțin.

În prezent se duc tratative între cooperativele de comerț cu coloniale și băcanii în vederea unificării prețurilor. Comerțianții de coloniale ar vrea ca și cooperativele să vândă mărfurile pe prețurile, pe cari le aveau ei. Chiar dacă acesta ches-

tiune s'ar rezolva în principiu, tot se mai menține problema dacă cooperativele să preia prețurile comerțianților, majorându-și prețurile de pâna acum, sau comerțianții să-și reducă prețurile la nivelul prețurilor de pâna acum ale cooperativei.

După părerea noastră posibilitatea aceasta din urmă ar fi cu atât mai favorabilă că prin aplicarea ei s'ar putea realiza o majorare a traficului, deoarece și publicul ar primi mai bine această variantă.

Explicarea faptului că cooperativele puteau până acum să-și vândă mărfurile pe prețuri mai puțin decât comerțianții o regăsim în circumstanța că, în sensul legii cooperativei, aceste cooperative beneficiau de însemnate favoruri și astfel aveau mai puțin cheltuieli de regie.

Sporirea procentului personalului de origine etnică română în întreprinderi

Comisiunea centrală pentru încadrarea personalului românesc în întreprinderi s'a întrunit pentru discutarea dispozițiilor actualei legi pentru utilizarea personalului românesc.

Se știe că această lege, prevede că întreprinderile sunt obligate să aibă un procent de 80 la sută personal românesc și 20 la sută străin în ce privește personalul muncitoresc, tehnic și administrativ și 50 la sută în ce privește personalul de direcție și consiliilor de administrație.

Prin personal românesc legea înțelege însă cetățeni români fără a face distincție între personalul de origine etnică română și minoritari.

Comisiunea a ajuns la concluzia că legea trebuie modificată în sensul de a se stabili cote precise

pentru toate cele trei categorii: români de origine etnică, minoritari și străini de pașaport, bine înțeles sporindu-se la maximum posibil cotele elementului etnic.

În acest scop comisiunea va elabora în cel mai scurt timp un proiect de lege pe care-l va supune aprobării forurilor superioare.

Comisiunea centrală a mai hotărât să se comunice comisiunilor regionale să ia în cercetare și să se pronunțe în ultimă instanță numai asupra tablourilor de personal ale întreprinderilor cu un personal până la o sută de oameni.

Tablourile întreprinderilor cu un personal superior vor fi înaintate comisiunii centrale, singură îndrituită a-și da avizul asupra personalului acestor întreprinderi.

Emelik a român nemzetiségű munkások arányát a vállalatoknál

A román elemeknek a vállalatokban való alkalmazásáról szóló törvény végrehajtásának ellenőrzésére alakult központi bizottság ülést tartott, amelyen megvitatták a román elemek alkalmazásának kérdését is.

Ismeretes, hogy eddig a vállalatokat a törvény arra kötelezte, hogy a munkásoknál 80 százalék román és 20 százalék idegen, míg a tisztviselői karban és a vezetőségben 50 százalék idegen lehet.

A törvény román alatt román állampolgárt ért, tekintet nélkül arra, hogy az illető milyen nemzetiségű, vagyis nem tett különbséget többségi és kisebbségi között.

A bizottság most arra az elhatá-

rozásra jutott, hogy a törvényt olyan értelemben kell megváltoztatni, hogy pontos arányszámot kell megszabni a három osztály részére: román nemzetiségű, román állampolgár kisebbségi és idegen állampolgár alkalmazott számára. Ebből a célból a bizottság közelebről egy törvényjavaslatot fog kidolgozni.

A központi bizottság elhatározta még, hogy körlevél intéz a kerületi ellenőrző bizottságokhoz, hogy azok első és utolsó forumként csak a 100 munkásnál kevesebbel dolgozó üzemek táblázatát vizsgálják felül, az ezen felüli alkalmazottal rendelkező üzemek táblázatát a központba kell beküldeni.

Bursa de monede și efecte — Pénz- és értéktőzsde

11 Februarie 1938 február 11-én.	Devize Deviza	Tárgy liber Szabad piac
1 lira sterlină — Fontsterling	691.38	1230—1250.—
1 Dolar — Dollár	138.21	220—230.—
1 Franc elvețian — Svájci frank	32.02	55—58.—
1 Franc francez — Francia frank	4.62	7.30—7.40
1 Reichsmark — Németmárka	39.—	40—42
1 Pengő	27.50	40—41
1 Lira itál. — Olasz lira	7.17	8—8.20
1 Zlot — Zlotty	26.29	37—39
1 Dinar	3.05	4—4.20
1 Leva	1.30	1.75—1.85
1 Lira otomană — Török lira	88.—	135—145
1 Schilling — Silling	24.50	39—40
1 Ck. — Csehkorona	4.84	6.80—7
1 Lira str. aur — Aranyfontsterling	—	1770—1790
Inzestare mare suta—Belső kölcsön 500 lejnél magasabb címletben	—	76—76.50
Inzestare mică suta Belső kölcsön 100 lejes címletben	—	73—73.50
Bonuri de impozit—Abdóbon	—	Lei 39—40.—

Bursa de mărfuri Cluj — Kolozsvári terménnytőzsde

	Kg.	Materie străină Idegen any.	Prețul la—Árak	
			7-én	10-én
Grâu—Buza	77—78	2—3%	550	Változtalan Neschimbát
Orz—Rozs	59—60	4—5%	425	
Ováz—Zab	40	3—4%	515	
Porumb—Kukorica	—	—	360	
Fasole albă—Fehér bab	—	3 la sută	600	
Sământă de trifoi—Lóheremag	—	8 la sută	2100	
Sământă de lucernă—Lucernamag	—	8 la sută	3900	
Făină—Liszt	0	—	1020	
” ”	4	—	940	
” ”	5	—	900	
” ”	integr.	78 la sută	940	
” ”	”	80 la sută	930	
Mălai—Kukorica liszt	I.	—	550	
” ”	II.	—	480	
Tărâță—Dar	—	—	310	
Fân—Széna	I.	nepresat	170	
” ”	II.	—	150	